ENLACED

Portfolio of Students' Projects

Collaborative Online International Learning implemented within the ENLACED project

"Digitally-Enhanced Foreign Language Education For Active European Citizenship and Democratic Culture"

Project No. 2024-1-RO01-KA220-HED-000249951

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by the European Union

Свобода слова чи мова ненависті?

Межі відповідальності в сучасному інформаційному просторі

Made with GAMMA

Чому це важливо сьогодні?

В епоху цифрових технологій інформація поширюється миттєво — через соціальні мережі, месенджери та онлайн-платформи. Поряд зі свободою висловлювань дедалі частіше виникають прояви мови ненависті, що провокують конфлікти, дискримінацію та розкол у суспільстві. Розуміння цих явищ стає необхідною навичкою для кожного свідомого громадянина.

🌐 Масштаб

Мільярди людей щодня публікують контент онлайн

⚡ Швидкість

Інформація долає континенти за лічені секунди

⚖️ Відповідальність

Кожне слово має наслідки — як у реальному, так і в цифровому просторі

ВИЗНАЧЕННЯ

Що таке свобода слова?

Свобода слова — це фундаментальне право кожної людини вільно висловлювати свої думки, погляди та переконання без необґрунтованого втручання держави чи інших осіб.

Це право є основою відкритого діалогу, демократичного розвитку та критичного мислення в суспільстві. Воно дозволяє людині брати участь у громадському житті, впливати на прийняття рішень та захищати власні інтереси.

Свобода слова не є абсолютною — вона має межі, встановлені законом для захисту прав інших людей.

Made with GAMMA

Міжнародно-правова основа

Право на свободу слова закріплено у ключових міжнародних та національних документах, що визначають стандарти захисту цього права.

Загальна декларація прав людини

Стаття 19 — кожна людина має право на свободу переконань та їх вільне вираження

Європейська конвенція з прав людини

Стаття 10 — гарантує свободу вираження поглядів для громадян держав-членів Ради Європи

Конституція України

Стаття 34 — кожному гарантується право на вільне збирання, зберігання та поширення інформації

Made with GAMMA

Чому свобода слова має значення?

Демократичний розвиток

Забезпечує участь громадян у суспільному житті та прийнятті рішень

Обмін ідеями

Сприяє розвитку науки, культури та інновацій через відкритий діалог

Контроль влади

Дозволяє громадянам критикувати дії влади та вимагати підзвітності

Право на інформацію

Гарантує доступ до достовірної інформації та свободу журналістських розслідувань

ВИЗНАЧЕННЯ

Що таке мова ненависті?

Мова ненависті — це висловлювання, що принижують, дискримінують або закликають до ворожнечі щодо окремих осіб чи груп за певними ознаками. Вона може проявлятися як у публічному просторі, так і в особистому спілкуванні, завдаючи реальної шкоди гідності людей.

⚠ Мова ненависті не є формою вільного висловлювання — вона порушує права інших людей і може кваліфікуватися як правопорушення.

Made with GAMMA

За якими ознаками проявляється мова ненависті?

Мова ненависті може бути спрямована проти людей за різними ознаками. Найпоширеніші з них:

Походження

Національність, етнічне походження, раса

Особистість

Стать, вік, інвалідність, зовнішність

Переконання

Релігія, мова, політичні погляди

Статус

Соціальний стан, майновий стан, місце проживання

Важливо розуміти: дискримінація за будь-якою з цих ознак є неприпустимою і суперечить принципам прав людини.

Made with GAMMA

Де зустрічається мова ненависті?

Мова ненависті проникає у всі сфери комунікації — від масових медіа до особистих розмов. Найбільш поширені форми:

ЗМІ та публічні виступи

Маніпулятивні заголовки, упереджені репортажі, публічні заяви

Соціальні мережі та коментарі

Анонімність сприяє агресії; контент поширюється вірусно

Побутове спілкування

Нормалізація упереджень у повсякденному житті

Made with GAMMA

Де проходить межа?

Між свободою слова та мовою ненависті існує чітка правова та етична межа. Розуміння цієї межі — ключ до відповідального спілкування.

Захищені висловлювання

Критика влади, незгодні погляди, сатира, журналістські розслідування, мирний протест

Неприпустимі висловлювання

Підбурювання до насильства, заклики до дискримінації, розпалювання ворожнечі, погрози

Ключовий критерій: Чи завдає висловлювання шкоди конкретним людям або групам? Чи закликає воно до порушення їхніх прав?

Як протидіяти мові ненависті?

Кожен із нас може зробити конкретні кроки для протидії мові ненависті та сприяння культурі відповідального спілкування.

01

Розпізнавати

Навчитися ідентифікувати мову ненависті в різних формах — від прямих образ до прихованих стереотипів

02

Не поширювати

Утримуватися від репостів та коментарів, що містять упередженість, навіть якщо вони здаються «невинними»

03

Повідомляти

Використовувати механізми скарг на платформах та звертатися до відповідних органів у разі серйозних порушень

04

Виховувати

Розвивати медіаграмотність, критичне мислення та культуру поваги до різноманіття у своєму оточенні

> Свобода слова — це не лише право, а й відповідальність перед суспільством та майбутніми поколіннями.

Дякуємо за увагу

Made with GAMMA